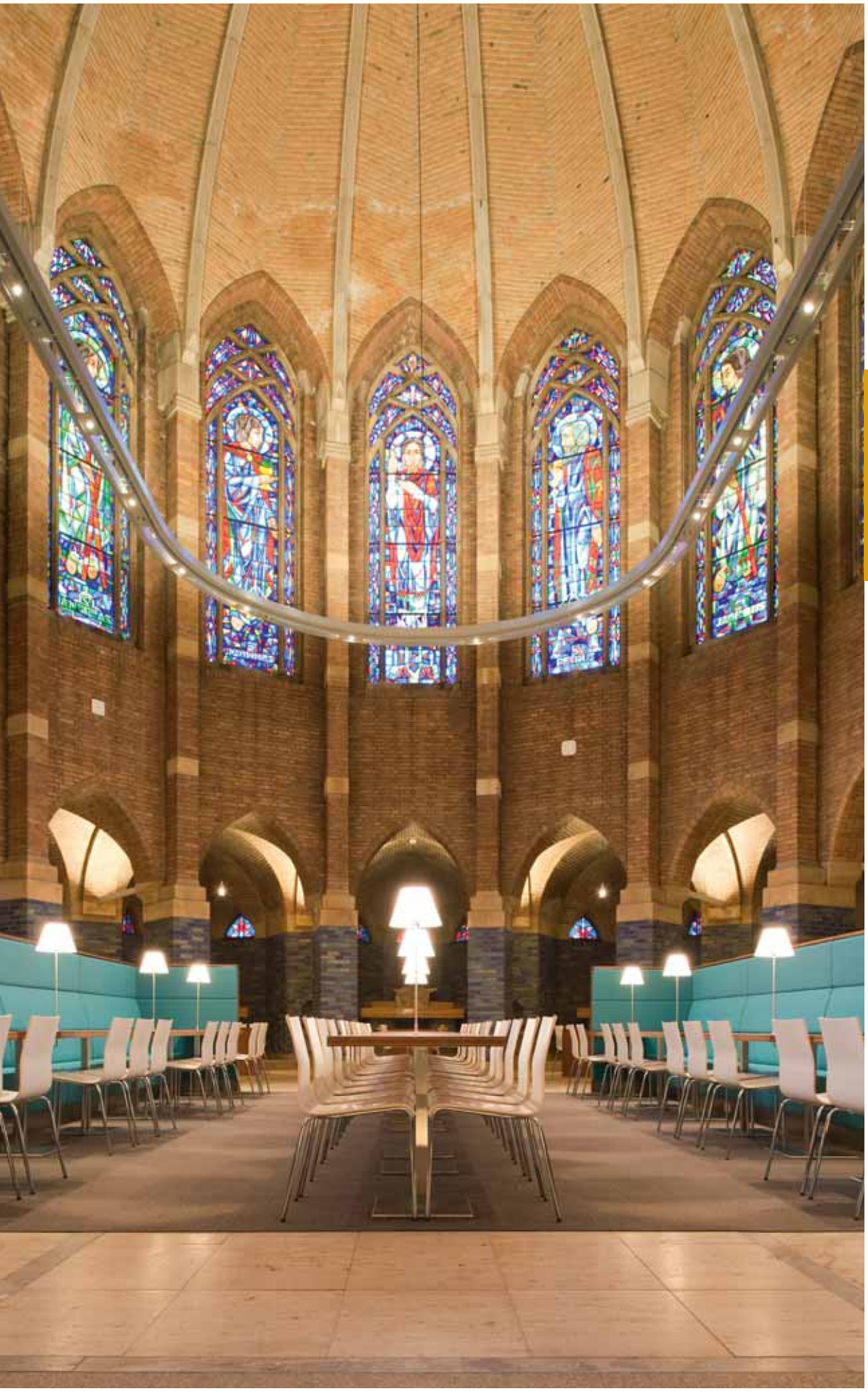

pi

sinds 1989

verschijnt tweemaandelijks www.pi-online.nl

THEMA ONDERWIJS

Politieacademie Apeldoorn 8
ROC Aventus Zutphen 14
Gilde Opleidingen Venray 18
Windesheim, Zwolle 24
Brede School Kop Java Amsterdam 28

PRODUCTDOSSIER VLOEREN
Bamboevloeren in projecten 34
Productinformatie vloeren 36

VISIE **Moriko Kira** 40

OPGELEVERD
Swung House Den Haag 46
Kantoor financiële sector 50
Human Network Group Utrecht 54

DE INTERIEURBOUWER **Roord** 60

100% Design Londen 64
Furnex Caïro 68
Architect@Work Rotterdam 72

PRODUCTINFORMATIE 79 en 84
SIGNALEMENTEN 80
ETCETERA 85

OKTOBER - NOVEMBER 2010 | #5 | JAARGANG 21

Respectvolle combinatie van oud en nieuw

TEKST **Rutger van Oldenbeek**
FOTOGRAFIE **Thea van den Heuvel/DAPh**

Opdrachtgever **Politieacademie, Apeldoorn**
Ontwerpbureau **Atelier PRO architecten en Studio Leon Thier; Projectarchitecten Leon Thier en Hans Kalkhoven (nu Studio Leon Thier) mmv Martijn de Visser en Wessel Reinders**
Interieurarchitect **Studio Leon en Thier Atelier PRO; Elisabeth Tukker, Leon Thier en Wessel Reinders.**
Projectmanagement **Brains to Build, Amersfoort; Karin Meijer en Matthijs Bakker**
Lichtontwerp **Hartung Lichtplanung, Keulen: Anette Hartung**
Interieurbouw **De Vier interieurbouw, Cuijk**
Meubilair (via ASPA) **onder meer VDS Stalen Meubelen, Bomefa, SITAG, Lafeber, Klóber, Fritz Hansen, Drabert, Satelliet Meubelen (poefs met stoffering van Kvadrat), Abstracta, Van Esch, SDB, Driade, Ahrend**
Bamboetafelbladen **Moso, Zwaag**
Vloerbedekking **Desso, Waalwijk; Forbo Flooring, Krommenie**
Karpetten atrium **Leoxx, Houten**
Balie en pantrybladen **LG Hi Macs**
Verlichting **onder meer Dark, Luceplan, Kreon, Artemide, Arpalight**
Akoestisch paneel (Art Wall) **Incatro, Roermond-Herten**
HPL balies, pantries, studieplekken **Egger, Zulte (B)**
Binnenzonwering... **Boerhof Projectinrichters**
Beplanting **Copijn, Utrecht**
Bruto oppervlakte **33.000 m²**
Totale kosten **73,3 miljoen euro**

De Concernlocatie van de Politieacademie in Apeldoorn werd onlangs heropend na een ingrijpende verbouwing, waarin het monument met veel respect en smaak werd gerenoveerd, uitgebreid en geschikt gemaakt voor het nieuwe werken en leren. Het ontwerp is van Atelier Pro en Studio Leon Thier.

De Politieacademie is gevestigd in het voormalig Aartsbisschoppelijk Klein Seminarie, in 1932 ontworpen door architect Johannes Martinus van Hardeveld. Het gebouw had die functie tot 1973, toen het in gebruik werd genomen voor enkele opleidingsonderdelen van de politie. Omdat een aantal locaties van de Politieacademie in het midden van het land aan groot onderhoud toe waren, te klein waren voor de grote aantallen studenten of niet langer aan de eisen voldeden, werd begin deze eeuw besloten deze locaties in Apeldoorn te concentreren. Een combinatie van renovatie en nieuwbouw bleek de beste optie, ook qua kosten. In 2002 werd Atelier Pro via een Europese aanbesteding gekozen voor het ontwerp van het gebouw en de publieke delen van het interieur, waaronder het atrium, het restaurant, de congresruimte en de lounge. Projectarchitect Leon Thier, samen met Hans Kalkhoven projectarchitect van deze ingrijpende transformatie, startte in 2007 een nieuw bureau - Studio Leon Thier. Dit bureau nam de aanvullende opdracht voor de losse inrichting van de kantoor- en onderwijsruimtes voor zijn rekening.

FOTO LINKS
Het atrium

FOTO BOVEN
Balkons in het atrium

FOTO RECHTS ONDER
Exterieur

Offer

In 2007 begonnen de sloopwerkzaamheden waarbij onder meer een bijgebouw werd gesloopt. In 2008 begon de bouw, waarbij eerst met de renovatie van de oudbouw werd gestart en vervolgens met de nieuwbouw. Aan de renovatie ging een studie vooraf om te kijken of er wellicht extra verdiepingen in een aantal hoge ruimtes konden worden ingebouwd en om vast te stellen hoeveel werkplekken er nodig waren. Toen daarna werd besloten het nieuwe werken in te voeren, bleek die extra ruimte niet nodig, mede doordat een nieuw atrium met studiebalkons veel extra verblijfsruimte opleverde. Karin Meijer van Brains to Build, verantwoordelijk voor het projectmanagement, maakte een nieuw vlekkenplan waarmee

FOTO BOVEN
De lounge

FOTO ONDER
De voormalige sacristie

interieurarchitect Elisabeth Tukker van Studio Leon Thier aan de slag ging. Zij ontwierp, toen nog bij Atelier PRO, met ontwerper Wessel Reinders en Leon Thier ook het interieur van de publieke ruimtes. Tukker: "Het interieur was behoorlijk verpest: vele oorspronkelijke onderdelen waren overgeschilderd en er was een overvloed aan verlaagde plafonds. Het was een uitdaging om alles te verwijderen dat er niet thuishoorde en te proberen de oorspronkelijke elementen, zoals de kolommenstructuur en de bovenlichten, terug te laten komen." Ook een oorspronkelijk deel van het seminarie – een rijksmonument - werd gesloopt: het Mannenhuis, een offer waarmee de Rijksgebouwendienst geen moeite had. Dit deel vormde vroeger de achterkant van het complex en was volgens Reinders "... rafelig, expeditieachtig en informeel." Na de renovatie is hier de nieuwe, ruim opgezette hoofdingang van de Politieacademie.

Visitekaartje

Na de entree is de eerste ruimte die je betreedt het atrium, het visitekaartje en een van de grote blikvangers van het gebouw. In de gedachte van Leon Thier moest dit atrium, ontstaan door overkapping van een voormalige binnenplaats, de centrale ontmoetingsruimte van de Politieacademie worden. De hoge overkapping in parabolische vorm steekt meer dan 25 meter boven de bebouwing uit. De reusachtige stalen spanten van het atrium hebben de vorm van een omgekeerde kettinglijn – als een vrij hangend halssnoer dat aan beide uiteinden wordt vastgehouden. In het atrium zijn verschillende grote balkons gemaakt, waarbij rond de spanten ruimte is vrijgehouden zodat deze nog beter uitkomen. Op de begane grond en de balkons is de mediatheek. Daarnaast is er het open leercentrum met vele studieplekken, en wordt het atrium gebruikt als ontmoetings- en overlegplek, voor ontvangsten en recepties. Ook op de voormalige breviergangen rond het atrium kan worden gestudeerd, gewerkt en overlegd, met een mooi uitzicht op de bedrijvigheid in het hart van het gebouw.
De begane grond is min of meer ingericht als een terras en hier ligt een natuurstenen vloer van Chinees basalt. Verder staat er 'buitenmeubilair' – zoals de kunststof stoel Toy van Philippe Starck voor Driade. Direct aan het atrium grenst de lounge, die tevens dienst doet als cafetaria en een buffet heeft.

FOTO BOVEN
Kantoorzolder

FOTO ONDER
Gerestaureerde gang in zandgeel- en offwhite tinten

Aan de wand hangt een een akoestisch paneel, voorbespannen met textiel, met daarop een foto van het seminarie uit de jaren '30, uitgevoerd in oranje en in een grof raster. De speciaal gemaakte tafels zijn van een diepbruine bamboemeubelplaat; in het blad zijn voorzieningen voor internet en laptop aangebracht – vrijwel overal in het gebouw kan worden gewerkt. Waar deze ruimte oorspronkelijk slechts één opening had, zijn er nu rondom deuren naar het atrium en naar de gang aan de andere zijde. De kozijnen zijn uitgevoerd in het grijs dat ook de huiskleur van de Duitse spoorwegen is. Het DB-grijs maakt overal in het gebouw duidelijk dat het om een toevoeging gaat; de gerestaureerde kozijnen zijn geschilderd in een donker dennengroen dat in het oorspronkelijke gebouw is gebruikt. De kleuren zijn gekozen naar aanleiding van een kleuranalyse in samenwerking met Monumentenzorg.

Hemelsblauw

Na het atrium is het restaurant in de voormalige kapel de tweede grote blikvanger in de Politieacademie. In de hoge ruimte is de sereniteit van weleer gecombineerd met de sfeer van een eigentijds grand café. Gegeten wordt in 'coupés' die het raster van de vroegere kerkbanken aanhouden. In de nissen van de kooromgang staan tafels en stoelen. Het meubilair heeft een dubbele functie; Reinders: "De kapel vormde een akoestisch probleem – de akoestiek was echt die van een kerk en dus niet geschikt voor een restaurant. Naar aanleiding van een door bureau Peutz verrichte studie werd besloten alle akoestische maatregelen in het meubilair zelf te treffen." Dat gebeurde voornamelijk in de wanden van de coupés, die met hun hoogte van 1,50 m ook beschutting bieden in de hoge ruimte. In de coupés staan dezelfde tafels en stoelen als in de studielounge, en vaste banken die zijn gestoffeerd in een blauwgroen dat prachtig past bij het hemelsblauwe glazuur van de kolommen in de kapel. Lichtadviseur Anette Hartung uit Keulen ontwierp de stemmige verlichting, die bestaat uit schemerlampen op de tafels, spots, verlichting onderin de coupés en een aantal grote pendelarmaturen, waarbij alle verlichting dimbaar is. Maar, weet Karin Meijer, "Het mooiste licht is dat van de zon door de glas in loodvensters." Om de sfeer niet te verstoren zijn de keuken en het uitgiftedeel buiten de kapel gehouden; deze bevinden zich in een nieuwe vleugel direct ernaast.
De enige ruimte in het voormalige seminarie die vrijwel onge-

schonden is gebleven, is de sacristie direct naast de kapel. De originele wandkasten, lambriseringen en het houten plafond zijn aangevuld met een speciaal ontworpen lange ovale conferentietafel en moderne stoelen (van Klöber), en boven de tafel een aantal 'Oblivions' van Arne Quinze voor Dark.

Slaapzolder

De wandtegels op de gangen waren op verschillende plaatsen overgeschilderd, net als alle balustrades, houten kozijnen en deuren. Deze kregen zoveel mogelijk hun oorspronkelijke kleuren terug; de plafonds en muren weer hebben de originele zandgeel- en offwhite tinten. Naast het blank maken van alle kleurgelakte deuren, keerden ook de oorspronkelijke blankhouten entreedeuren terug; een groot aantal werd teruggevonden in de kelders. Ook op vrijwel alle gangen en andere verkeersruimtes kan worden gestudeerd en gewerkt – een belangrijk onderdeel van het programma van eisen. Reinders: "Alle traveeën in de gangen rond het atrium zijn open gemaakt, ook in verband met het nieuwe werken: er moest meer openheid en flexibiliteit komen." Op de tweede verdieping – waar geen studenten komen – zijn de voormalige slaapzolders omgebouwd tot kantoorruimte. Deze zolders zijn niet alleen enorm groot, maar hebben door het verwijderen van een in de jaren '70 aangebrachte tussenverdieping ook weer de oorspronkelijke hoogte van 10 meter. Op verschillende plaatsen staan cabines met feloranje binnenwanden, voor overleg of geconcentreerd werken.

Ook in een van de twee nieuwe vleugels wordt gewerkt; daarnaast zijn hier onder meer laboratoria, schietbanen, ruimtes voor sporenonderzoek en de rechercheopleiding. Er is zelfs een aantal 'praktijkhuizen' - levensechte woningen die kunnen worden gebruikt voor het simuleren van bijvoorbeeld overvallen, inbraken of moorden. Voor de muren van de nieuwbouw zijn bakstenen gebruikt in dezelfde tint als die van de oudbouw, maar in een iets donkerder en ingetogener uitvoering. Deze steen, die op de plaatsen waar oud en nieuw in elkaar overgaan ook binnen is te zien, past mooi bij de feloranje marmoleumvloer die hier in de gangen ligt. De nieuwe vleugels staan ten slotte in scherp contrast met de lelijke toevoegingen die voor de verbouwing gesloopt werden: ze sluiten naadloos aan op de oudbouw, en staan mede symbool voor het respect waarmee het monument is getransformeerd tot een eigentijds kennnis- en opleidingsinstituut dat klaar is voor de toekomst.

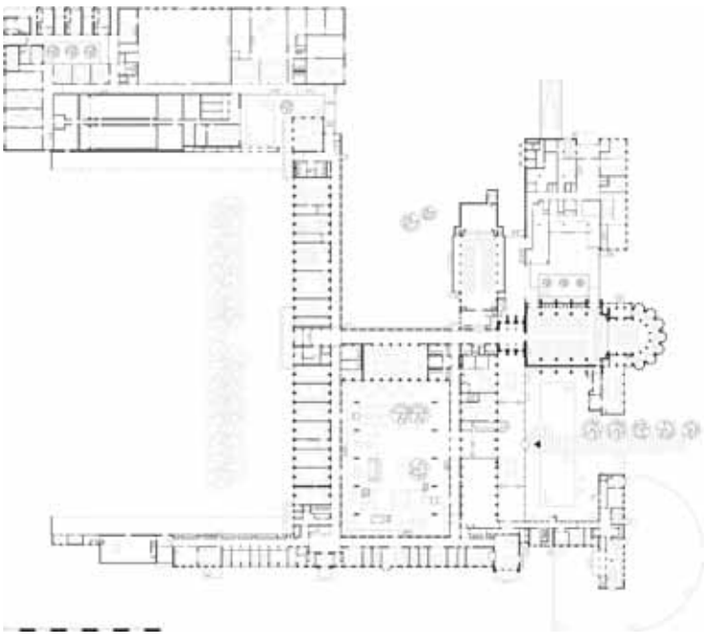

FOTO BOVEN LINKS
Het restaurant in de voormalige kapel

FOTO BOVEN RECHTS
De entree

FOTO ONDER
Plattegrond begane grond

www.atelierpro.nl
www.studioleonthier.nl